

Άρθρο 12

[Όπως αντικαταστάθηκε και τροποποιήθηκε με τις:

α) Υ.Α. 81813/5428/1993 (ΦΕΚ 647 τ. Α')

β) Υ.Α. 54229/2498/1994 (ΦΕΚ 312 τ. Β')]

Άρθρο 12Α

Κτίρια υγείας και κοινωνικής πρόνοιας

1. Γενικά.

1.1. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων χρησιμοποιούνται για ιατρική πρόληψη, διάγνωση ή και θεραπεία, για περίθαλψη ατόμων ηλικιωμένων ή ασθενών μειωμένης πνευματικής ή σωματικής ικανότητας, για ύπνο και σωματική υγιεινή βρεφών και παιδιών ηλικίας μικρότερης των έξι ετών.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Τα νοσοκομεία.
- Οι κλινικές.
- Τα αγροτικά ιατρεία.
- Οι υγειονομικοί σταθμοί.
- Τα κέντρα υγείας.
- Τα ψυχιατρεία.
- Τα ιδρύματα ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Τα ιδρύματα χρονίως πασχόντων.
- Οι οίκοι ευγηρίας.
- Τα βρεφοκομεία, βρεφικοί σταθμοί, παιδικοί σταθμοί.
- Τα οικοτροφεία παιδιών ηλικίας μικρότερης των έξι ετών.
- Τα ιατρεία.

Κατ' εξαίρεση τα οδοντιατρεία και τα ιατρεία που δεν διαθέτουν νοσηλευτική κλίνη ούτε μονάδα εφαρμογής ισοτόπων, ούτε ακτινολογικό εργαστήριο, ούτε εγκαταστάσεις φυσιοθεραπείας, ανήκουν στην κατηγορία των γραφείων.

1.2. Ειδικά για τα αμφιθέατρα, τις τραπεζαρίες καθώς και για τις αίθουσες σεμιναρίων ή διδασκαλίας με πληθυσμό τουλάχιστον 50 ατόμων ισχύει το άρθρο 10 του παρόντος. Δεν υπολογίζεται πρόσθετος πληθυσμός για τους προθαλάμους, χώρους αναμονής και φουαγιέ αυτών των χώρων.

- Για τους χώρους στάθμευσης οχημάτων ισχύει το άρθρο 13 του παρόντος.

1.3. Νοσηλευτική μονάδα ονομάζεται μία περιοχή του κτιρίου με χρήση υγείας όπου στεγάζεται αυτοτελής λειτουργική ενότητα νοσηλίας εσωτερικών ασθενών, με ιδιαίτερο νοσηλευτικό προσωπικό και μία προϊσταμένη αδελφή.

Περιλαμβάνει θαλάμους εσωτερικών ασθενών και όλους τους χώρους εργασίας ιατρών και νοσηλευτικού προσωπικού και του λοιπούς βοηθητικούς χώρους, που απαιτούνται για την άμεση νοσηλευτική εξυπηρέτηση των νοσηλευομένων. Διαθέτει μία στάση αδελφών και αυτοτελές σύστημα ενδοεπικοινωνίας.

- **Μονάδα διαμονής μη αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων** ονομάζεται μία περιοχή κτιρίου με χρήση κοινωνικής πρόνοιας που χρησιμοποιείται για ύπνο και σωματική υγιεινή ηλικιωμένων ατόμων ή βρεφών ή παιδιών ηλικίας μικρότερης των έξι ετών ή ατόμων μειωμένης σωματικής ή πνευματικής ικανότητας

2. Οδεύσεις διαφυγής.

2.1. Σχεδιασμός.

2.1.1. Πληθυσμός.

Ο πληθυσμός των νοσηλευτικών ομάδων και των μονάδων διαμονής μη αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων υπολογίζεται με την αναλογία 1 ατόμου ανά 11 τετρ. μέτρα μικτού εμβαδού κάτοψης.

- Ο πληθυσμός των διαδρόμων διατμηματικής κυκλοφορίας των κεντρικών αποθηκών και των χώρων ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων υπολογίζεται με την αναλογία 1 ατόμου ανά 40 τετρ. μέτρα μικτού εμβαδού κάτοψης.

Ο πληθυσμός των λοιπών χώρων υπολογίζεται με την αναλογία 1 ατόμου ανά 22 τετρ. μέτρα μικτού εμβαδού κάτοψης.

2.1.2. Παροχή.

Η παροχή των οδεύσεων διαφυγής ανά μονάδα πλάτους (0,60 μ.) καθορίζεται σε:

- **45 άτομα** για τις οριζόντιες οδεύσεις (διαδρόμους, πόρτες, ράμπες),
- **35 άτομα** για τις κατακόρυφες οδεύσεις (σκάλες).

2.1.3. Ελάχιστα πλάτη.

Τα ελάχιστα επιτρεπόμενα πλάτη οδεύσεων διαφυγής που εξυπηρετούν εσωτερικούς ασθενείς ή ασθενείς που θεραπεύονται στο τμήμα επειγόντων περιστατικών (πρώτων βοηθειών) ή στο τμήμα φυσιοθεραπείας, είναι τα ακόλουθα:

- διάδρομοι 2,20 μ.
- σκάλες, ράμπες 1,40 μ.
- πόρτες χώρων υγιεινής 0,80 του μ.
- λοιπές πόρτες 1,10 μ.

Τα ελάχιστα επιτρεπόμενα πλάτη των λοιπών οδεύσεων διαφυγής είναι τα ακόλουθα:

- διάδρομοι 1,80 μ.
- σκάλες, ράμπες 1,20 μ.
- πόρτες χώρων υγιεινής 0,80 του μ.
- λοιπές πόρτες 0,90 του μ.

Κατ' εξαίρεση δεν επιβάλλονται ελάχιστα επιτρεπόμενα πλάτη πέραν αυτών που επιβάλλονται από τις γενικές διατάξεις και όσων προκύπτουν από τις παροχές των οδεύσεων διαφυγής για διαδρόμους, σκάλες, ράμπες και πόρτες που δεν προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν σε οποιαδήποτε περίπτωση από ασθενείς ή από άτομα μειωμένης πνευματικής ή σωματικής ικανότητας ή από περιθαλπόμενα ηλικιωμένα άτομα ή παιδιά ηλικίας μικρότερης των έξι ετών.

2.1.4. Αριθμός εξόδων.

2.1.4.1. Από κάθε σημείο ορόφου απαιτείται πρόσβαση προς δύο τουλάχιστον ανεξάρτητες μεταξύ τους εξόδους.

2.1.4.2. Κατ' εξαίρεση της διάταξης της παρ. 2.1.4.1. επιτρέπεται πρόσβαση προς μία μόνο έξοδο από σημείο ορόφου που δεν ανήκει ούτε σε νοσηλευτική μονάδα ούτε σε μονάδα διανομής μη αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων όταν η στάθμη του δαπέδου αυτού του ορόφου δεν βρίσκεται ψηλότερα από 6 μέτρα από τη στάθμη του δαπέδου του ορόφου εκκενώσεως και συγχρόνως το μικτό εμβαδό του δεν υπερβαίνει τα 200 τ. μ.

2.1.5. Οριζόντιες εξοδοί.

2.1.5.1. Από κάθε σημείο νοσηλευτικής μονάδας ή μονάδας διαμονής μη αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων απαιτείται πρόσβαση προς οριζόντια έξοδο που βρίσκεται στον ίδιο όροφο. Αυτή η οριζόντια έξοδος θεωρείται σαν μία από τις δύο εξόδους που απαιτούνται σύμφωνα με την παρ. 2.1.4.1.

2.1.5.2. Καθεμιά από τις δύο περιοχές που συνδέονται μεταξύ τους με οριζόντια έξοδο πρέπει να έχει καθαρό εμβαδό αρκετό για να χωρέσει το άθροισμα των προβλεπόμενων πληθυσμών των δύο περιοχών με πρόβλεψη τουλάχιστον 0,30 τ. μ.

ανά άτομο και 3 τ. μ. ανά νοσηλευτική κλίνη (εφόσον υπάρχουν νοσηλευτικές κλίνες σε αυτές τις περιοχές).

2.1.5.3. Απαγορεύεται οι νοσηλευτικές μονάδες και οι μονάδες διαμονής μη αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων να επικοινωνούν δια μέσου οριζόντιας εξόδου με οποιονδήποτε από τους ακόλουθους χώρους:

- επικίνδυνο χώρο
- κεντρικές αποθήκες
- το κεντρικό μαγειρείο
- το συγκρότημα πλυντηρίου - κεντρικής λινοθήκης
- εργαστήρια συντήρησης
- χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων
- το κεντρικό φαρμακείο
- βιοχημικά, μικροβιολογικά, αιματολογικά, παθολογοανατομικά εργαστήρια
- τμήμα πυρηνικής ιατρικής

2.1.5.4. Απαγορεύεται νοσηλευτική μονάδα λοιμωδών νόσων ή AIDS να επικοινωνεί διαμέσου οριζόντιας εξόδου με οποιαδήποτε περιοχή που δεν ανήκει αποκλειστικά σε τμήμα λοιμωδών νόσων ή AIDS αντιστοίχως.

2.1.5.5. Για τις πόρτες στις οριζόντιες εξόδους τα ελεύθερα πλάτη πρέπει να είναι για κάθε κατεύθυνση οδούσεως διαφυγής, όσο απαιτούνται αλλά ποτέ μικρότερα από:

α) 1,10 μ. όταν διέρχονται οδεύσεις που εξυπηρετούν εσωτερικούς ασθενείς ή ασθενείς που θεραπεύονται στο τμήμα επειγόντων περιστατικών (πρώτων βοηθειών) ή στο τμήμα φυσιοθεραπείας.

β) 0,90 μ. για τις υπόλοιπες περιπτώσεις.

2.1.6. Απροστάτευτες οδεύσεις διαφυγής.

2.1.6.1. Οι οδεύσεις διαφυγής πρέπει να έχουν τέτοια διάταξη ώστε κατά την πορεία πάνω σ' αυτές να μην συναντιούνται αδιέξοδοι θύλακες, όπως αδιέξοδοι διάδρομοι, αδιέξοδα αίθρια, με μήκος μεγαλύτερο από 10 μέτρα.

Τα πρώτα 15 μέτρα οδεύσεων διαφυγής από ένα σημείο προς διαφορετικές εξόδους επιτρέπεται να συμπίπτουν.

2.1.6.2. Η πραγματική απόσταση απροστάτευτης όδευσης διαφυγής δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα 45 μέτρα.

2.1.7. Κλιμακοστάσια για πρόσβαση πυροσβεστών.

Από κάθε σημείο ορόφου που η στάθμη του δαπέδου του βρίσκεται σε ύψος μεγαλύτερο από 20 μέτρα από τη στάθμη του δαπέδου του ορόφου εκκενώσεως απαιτείται πρόσβαση με οριζόντια κίνηση προς ένα τουλάχιστον κλιμακοστάσιο για πρόσβαση πυροσβεστών. Η πραγματική απόσταση αυτής της απροστάτευτης όδευσης διαφυγής πρέπει να μην υπερβαίνει τα 60 μέτρα.

2.1.8. Πόρτες.

2.1.8.1. Απαγορεύεται να κλειδώνονται εκείνες οι πόρτες των θαλάμων των νοσηλευτικών μονάδων, και των θαλάμων μονάδων διαμονής μη αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων που οδηγούν προς το εσωτερικό του κτιρίου.

2.1.8.2. Κατ' εξαίρεση της παρ. 2.1.8.1. επιτρέπεται να κλειδώνουν από την εσωτερική πλευρά του θαλάμου οι πόρτες των θαλάμων των μονάδων διαμονής μη αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων που οδηγούν προς το εσωτερικό του κτιρίου όταν εκπληρώνονται συγχρόνως τα ακόλουθα:

α) Τα άτομα που διαμένουν δεν είναι μειωμένης πνευματικής ικανότητας ούτε παιδιά.

β) Οι πόρτες μπορούν να ξεκλειδώνουν από την εξωτερική πλευρά σε περίπτωση ανάγκης.

2.1.8.3. Κατ' εξαίρεση της παρ. 2.1.8.1. επιτρέπεται να υπάρχουν σύρτες στην πλευρά της πόρτας έξω από το θάλαμο στις πόρτες των θαλάμων ψυχασθενών ή άλλων ατόμων μειωμένης πνευματικής ικανότητας.

2.1.8.4. Κάθε πόρτα χώρου υγιεινής πρέπει να μπορεί να ξεκλειδώνεται από την εξωτερική πλευρά σε περίπτωση ανάγκης.

2.1.8.5. Οι πόρτες των χώρων υγιεινής που δεν χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από το προσωπικό ή επισκέπτες πρέπει να ανοίγουν προς τα έξω.

2.1.8.6. Κάθε θυρόφυλλο οριζόντιας εξόδου πρέπει να έχει διαφανή υαλοπίνακα (vision panel) πυράντοχο που να εξασφαλίζει ορατότητα προς την απέναντι πλευρά χωρίς να μειώνει την απαιτούμενη πυραντίσταση της πόρτας.

2.1.8.7. Πόρτα διαδρόμου (που η κάσα της είναι κάθετη στον άξονα του διαδρόμου) πρέπει να έχει ελεύθερο πλάτος που δεν υπολείπεται περισσότερο του 0,20 μ. από το ελάχιστο επιτρεπόμενο πλάτος του διαδρόμου σύμφωνα με την παρ. 2.1.3. του παρόντος άρθρου. Αν ο διάδρομος έχει πλάτος μεγαλύτερο από το ελάχιστο απαιτούμενο δεν απαιτείται να αυξάνεται και το πλάτος της πόρτας.

2.1.9. Ράμπες.

Με εξαίρεση τις ράμπες που η μέγιστη επιτρεπόμενη κλίση τους ορίζεται σε 6% από την παρ. 5 του άρθρου 29 του Γ.Ο.Κ. η μέγιστη επιτρεπόμενη κλίση είναι 10%.

- Κατά τα λοιπά ισχύει το άρθρο 14 του Κτιριοδομικού Κανονισμού.

2.1.10. Χειρολισθήρες.

Χειρολισθήρες πρέπει να τοποθετούνται και στα πλατύσκαλα κάθε σκάλας και ράμπας, από όπου διέρχονται οδεύσεις διαφυγής καθώς και σε αμφότερες τις πλευρές κάθε τέτοιας σκάλας και ράμπας πλάτους τουλάχιστον 1,20 μ.,

- Κατά τα λοιπά ισχύει το άρθρο 16 του Κτιριοδομικού Κανονισμού.

2.1.11. Εκβολή διαφυγής.

Στα κτίρια ή τμήματα κτιρίων όπου νοσηλεύονται ή περιθάλπονται ψυχασθενείς ή άλλα άτομα με μειωμένη πνευματική ικανότητα που απαγορεύεται η διαφυγή τους, επιτρέπεται από τον παρόντα κανονισμό να καταλήγουν οι οδεύσεις διαφυγής αντί σε κοινόχρηστο χώρο του οικισμού, σε περιφραγμένο αίθριο ή άλλη υπαίθρια περιφραγμένη έκταση εφόσον τηρούνται συγχρόνως όλα τα ακόλουθα:

α) Το αίθριο ή η υπαίθρια έκταση συνορεύει με κοινόχρηστο χώρο του οικισμού και στο όριο αυτό υπάρχουν δύο τουλάχιστον πόρτες κατά το δυνατόν απομακρυσμένες μεταξύ τους, με τα απαιτούμενα από τον παρόντα Κανονισμό πλάτη.

β) Οι πόρτες και οι κλειδαριές τους πρέπει να είναι τέτοιας κατασκευής ώστε να μπορούν να ανοίξουν ή έστω και να διαρρηχθούν από αρμόδιες αρχές.

γ) Στον υπαίθριο χώρο αυτό δεν φυλάσσονται εύφλεκτα υλικά.

δ) Η υπαίθρια έκταση που απομένει αφού αφαιρεθεί ζώνη πλάτους 3 μέτρων που συνορεύει το κτίριο έχει εμβαδόν τουλάχιστον 2 τετραγωνικών μέτρων ανά άτομο για τον πληθυσμό που εξέρχεται σε αυτή την υπαίθρια έκταση.

2.1.12 Ανελκυστήρες για την πρόσβαση πυροσβεστών.

Από κάθε σημείο ορόφου που η στάθμη του δαπέδου του βρίσκεται σε ύψος μεγαλύτερο από 12 μέτρα από τη στάθμη του δαπέδου του ορόφου εκκενώσεως, απαιτείται πρόσβαση με οριζόντια κίνηση προς έναν τουλάχιστον ανελκυστήρα για την πρόσβαση πυροσβεστών. Η πραγματική απόσταση αυτής της απροστάτευτης όδευσης διαφυγής πρέπει να μην υπερβαίνει τα 60 μέτρα.

- Το ελεύθερο πλάτος του θαλάμου κάθε τέτοιου ανελκυστήρα πρέπει να είναι τουλάχιστον 1,70 μ. και το ελεύθερο βάθος του τουλάχιστον 2,40 μ.

- Κατά τα λοιπά για τους ανελκυστήρες για την πρόσβαση πυροσβεστών ισχύει η παράγραφος 3.2.18. του άρθρου 3 του παρόντος.

2.2. Πυροπροστασία.

2.2.1. Τα δομικά στοιχεία των περιβλημάτων των πυροπροστατευμένων οδεύσεων διαφυγής πρέπει να έχουν ελάχιστο δείκτη πυραντίστασης σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 3.1.2. του παρόντος άρθρου.

2.2.2. Στους υπόγειους ορόφους η πρόσβαση προς κάθε κλιμακοστάσιο και ανελκυστήρα πρέπει να γίνεται μέσα από πυροπροστατευμένο προθάλαμο με πόρτες με δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστον 30 λεπτών.

2.3. Φωτισμός - Σήμανση.

2.3.1. Κανονικός φωτισμός (τεχνητός ή φυσικός).

Ο κανονικός φωτισμός των διατμηματικών διαδρόμων, χώλ και κλιμακοστασίων, πρέπει να είναι συνεχής καθ' όλη τη διάρκεια του 24ώρου. Η απαίτηση αυτή δεν ισχύει, όταν όλα τα τμήματα του κτιρίου δεν λειτουργούν.

Ο κανονικός φωτισμός των μη διατμηματικών διαδρόμων, χώλ και κλιμακοστασίων, πρέπει να είναι συνεχής καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας του τμήματος στο οποίο ανήκουν.

Η ελάχιστη εξασφαλιζόμενη φωτεινή ένταση, σε κάθε σημείο της στάθμης του δαπέδου, θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τα οριζόμενα στις Γενικές Διατάξεις του παρόντος.

2.3.2. Φωτισμός Ασφαλείας.

2.3.2.1. Ο φωτισμός ασφαλείας σε όλους τους χώρους κυκλοφορίας (διαδρόμους, χώλ, κλιμακοστάσια) πρέπει να λειτουργεί τουλάχιστον όταν δεν εξασφαλίζεται απαιτούμενος κανονικός φωτισμός είτε λόγω βλάβης είτε λόγω εκούσιας διακοπής του.

Η ελάχιστη εξασφαλιζόμενη φωτεινή ένταση σε κάθε σημείο της στάθμης του δαπέδου θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τα οριζόμενα στις Γενικές Διατάξεις.

2.3.2.2. Φωτισμός ασφαλείας απαιτείται στις μονάδες εντατικής θεραπείας, στις νεογνικές μονάδες και στα συγκροτήματα χειρουργείων και μαιεύσεων. Η ελάχιστη φωτεινή ένταση σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 100 lux στο επίπεδο εργασίας.

Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο.

2.3.2.3. Ο φωτισμός ασφαλείας σε χώρους συνάθροισης κοινού θα είναι σύμφωνος με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 του παρόντος.

2.3.3. Ηλεκτροδότηση.

Η ηλεκτροδότηση (κύρια και εφεδρική) της εγκατάστασης φωτισμού πρέπει να γίνεται από αξιόπιστες πηγές. Θα πρέπει κατά το δυνατόν η εφεδρική πηγή ηλεκτροδότησης να εξασφαλίζει τη λειτουργία του φωτισμού ασφαλείας ακόμη και στη διάρκεια εξέλιξης πυρκαγιάς. Η εξασφαλιζόμενη διάρκεια λειτουργίας με εφεδρική πηγή θα πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον 3 ώρες.

2.3.4. Σήμανση.

Πρέπει να υπάρχει σήμανση σύμφωνα με την παρ. 2.7 του άρθρου 2 του παρόντος.

3. Δομική Πυροπροστασία.

3.1. Απαιτήσεις πυραντίστασης.

3.1.1. Οι απαιτήσεις πυραντίστασης της φέρουσας κατασκευής, καθορίζονται στην επόμενη παράγραφο 3.1.2. για το υπόγειο και το υπέργειο τμήμα της σε συνάρτηση προς τον αριθμό ορόφων του κτιρίου. Σαν υπόγειο τμήμα της φέρουσας κατασκευής θεωρείται το τμήμα της από το δάπεδο του κατώτατου υπογείου μέχρι και την οροφή του ανώτατου υπογείου και σαν υπέργειο τμήμα το υπόλοιπο προς τα άνω τμήμα της φέρουσας κατασκευής.

3.1.2. Η φέρουσα κατασκευή πρέπει να έχει πυραντίσταση στην φωτιά κατά περίπτωση σύμφωνα με τα ακόλουθα:

α) Σε μονόροφα κτίρια 30 λεπτά.

β) Σε κτίρια με δύο τουλάχιστον ορόφους, που συνυπολογίζονται και τυχόν υπόγειοι όροφοι, 90 λεπτά για το υπέργειο τμήμα και 120 λεπτά για το υπόγειο τμήμα.

3.1.3. Οι ανωτέρω απαιτήσεις πυραντίστασης ισχύουν ανάλογα και για τους τοίχους που διαχωρίζουν μεταξύ τους πυροδιαμερίσματα, καθώς και για τα περιβλήματα ανοιγμάτων πατώματος και επικίνδυνων χώρων ενώ για τα κουφώματά τους ισχύουν οι μειώσεις της παρ. 3.2.10. του άρθρου 3 του Π.Δ. 71/1988. Ο δείκτης πυραντίστασης των περιβλημάτων των επικίνδυνων χώρων πρέπει να είναι τουλάχιστον 60 λεπτά.

3.1.4. Απαγορεύεται η χρήση στερεών αφρών από πολυμερή στα δομικά στοιχεία των κτιρίων εφόσον δεν καλύπτονται από κατάλληλες πυροπροστατευτικές κατασκευές.

3.2. Πυροδιαμερίσματα.

3.2.1. Τα μέγιστα μικτά εμβαδά πέραν των οποίων απαιτείται η δημιουργία πυροδιαμερίσματος είναι 3.000 τ. μέτρα για μονόροφα κτίρια και 2.000 τ. μέτρα για τα λοιπά κτίρια. Στον αριθμό των ορόφων συνυπολογίζονται και τυχόν υπόγειοι όροφοι.

3.2.2. Δεν ισχύουν οι προσαυξήσεις του μεγίστου επιτρεπόμενου εμβαδού πυροδιαμερίσματος που προβλέπονται στη παρ. 3.2.3. του άρθρου 3 του παρόντος Π. Δ/τος ούτε οποιεσδήποτε άλλες προσαυξήσεις.

3.2.3. Νοσηλευτικές μονάδες και μονάδες διαμονής μη αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων απαγορεύεται να βρίσκονται στο ίδιο πυροδιαμέρισμα με οποιοδήποτε άλλο τμήμα του κτιρίου.

3.2.4. Απαγορεύεται μία νοσηλευτική μονάδα να στεγάζεται σε περισσότερα του ενός πυροδιαμερίσματα. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται να στεγάζεται σε δύο πυροδιαμερίσματα που επικοινωνούν μεταξύ τους όταν ισχύουν συγχρόνως όλα τα ακόλουθα:

α) Δεν υπάρχει άλλη νοσηλευτική μονάδα στον ίδιο όροφο.
β) Για καθένα από τα δύο πυροδιαμερίσματα εφαρμόζεται η παρ. 2.1.5.2. του παρόντος.

γ) Η πόρτα οριζόντιας εξόδου που συνδέει τα πυροδιαμερίσματα σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας του κτιρίου συγκρατείται στην ανοικτή θέση και απελευθερώνεται από τον μηχανισμό συγκρατήσεως αυτόματα, μόλις ανιχνευθεί πυρκαγιά σε οποιοδήποτε από τα δύο πυροδιαμερίσματα οπότε συνεχίζει να λειτουργεί σαν αυτοκλειόμενη.

3.2.5. Κοινόχρηστοι χώροι νοσηλευτικών μονάδων επιτρέπεται είτε να αποτελούν ιδιαίτερο πυροδιαμέρισμα είτε να ανήκουν στο ίδιο πυροδιαμέρισμα με μία ή περισσότερες νοσηλευτικές μονάδες που εξυπηρετούν.

Τέτοιοι κοινόχρηστοι χώροι μπορούν να είναι αναμονές επισκεπτών, καθιστικά ασθενών, γραφεία και χώροι διανυκτέρευσης ιατρών, χώροι ανάπαυσης και αποδυτήρια νοσηλευτικού προσωπικού, οφίς φαγητού, χώροι διανομής αγαθών, χώροι συλλογής μεταχειρισμένων ειδών και απορριμμάτων και χώροι υγιεινής.

3.2.6. Σε ιδιαίτερο πυροδιαμέρισμα πρέπει να στεγάζεται καθένα από τα ακόλουθα εφόσον το εμβαδόν του υπερβαίνει τα 50 τ. μέτρα:

- α) τμήμα πυρηνικής ιατρικής.
- β) συγκρότημα μικροβιολογικού - βιοχημικού - αιματολογικού - παθολογοανατομικού και συναφών εργαστηρίων.
- γ) συγκρότημα πλυντηρίου - κεντρικής λινόθήκης.
- δ) κεντρικό φαρμακείο.
- ε) συγκρότημα συγκέντρωσης - αποτέφρωσης - αποκομιδής απορριμμάτων.
- ζ) κεντρικό μαγειρείο.
- η) κεντρικές αποθήκες.
- θ) συγκρότημα λεβητοστασίου.
- ι) μηχανοστάσιο ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων.
- κ) εργαστήρια συνεργείων συντήρησης.
- λ) κεντρική αποστείρωση.
- μ) χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων.

3.3. Επικίνδυνοι χώροι.

3.3.1. Στους επικίνδυνους χώρους κατατάσσονται τουλάχιστον οι ακόλουθοι:

α) Οι χώροι που αναφέρονται στην παρ. 3.2.6. του παρόντος άρθρου εφόσον το εμβαδόν τους δεν υπερβαίνει τα 50 τ. μέτρα.

- β) Χώροι φύλαξης ή εφαρμογής χρωμάτων.
- «γ) Χώροι φύλαξης - αποθήκευσης ιατρικών αερίων».
- δ) Χώροι φύλαξης - αποθήκευσης ευφλέκτων υγρών.
- ε) Χώροι με ιματιοθήκες σε αποδυτήρια προσωπικού.
- ζ) Αποθήκες καθαρού εμβαδού μεγαλύτερου των 5 τ. μέτρων όπου δεν αποθηκεύονται αποκλειστικά άκαυστα υλικά.
- η) Χώροι συγκέντρωσης απορριμμάτων.
- θ) Χώροι συγκέντρωσης ακάθαρτου ιματισμού.
- ι) Χώροι καθαριότητας.
- κ) Χώροι λουτρών παραφίνης.
- λ) Καταστήματα δώρων.

3.3.2. Καταστήματα δώρων καθαρού εμβαδού που δεν υπερβαίνει τα 15 τ. μέτρα επιτρέπεται να μην διαχωρίζονται με πυράντοχη κατασκευή από χώλ ή διάδρομο

που δεν ανήκει σε πυροπροστατευόμενη όδευση διαφυγής, εφόσον αυτό το κατάστημα διαθέτει κατάλληλο αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης.

Η διάταξη αυτή ισχύει και όταν το κατάστημα διαθέτει πέραν των 15 τ. μέτρων και αποθήκη η οποία όμως περικλείεται με πυράντοχο περίβλημα σαν επικίνδυνος χώρος.

3.3.3. Οι χώροι εργαστηρίων στους οποίους δημιουργούνται εύφλεκτα αέρια πρέπει να είναι εξοπλισμένοι με απαγωγές εστίες (fume hoods) συνδεδεμένες απευθείας με σύστημα απόρριψης αέρα.

3.3.4. Για διάφορες επικίνδυνες εγκαταστάσεις όπως δεξαμενές αποθήκευσης υγρού οξυγόνου δεξαμενές αποθήκευσης υγροποιημένου καυσίμου αερίου, λεβητοστάσια ατμολεβήτων, ιατρικά αέρια θα ακολουθούνται οι εκάστοτε ισχύουσες ειδικές διατάξεις.

3.4.Εσωτερικά τελειώματα.

3.4.1. Τα εσωτερικά τελειώματα πρέπει από την άποψη της ταχύτητας επιφανειακής εξάπλωσης της φλόγας να ανήκουν στις κατηγορίες 0 ή 1, με εξαίρεση όσα αναφέρονται στις επόμενες παραγράφους 3.4.2. και 3.4.3.

3.4.2. Τα εσωτερικά τελειώματα των δαπέδων που δεν ανήκουν σε πυροπροστατευμένες οδεύσεις διαφυγής, ούτε σε χώρους φύλαξης ή εφαρμογής ραδιοϊσοτόπων επιτρέπεται να ανήκουν στην κατηγορία 2.

3.4.3. Τα εσωτερικά τελειώματα τοίχων και οροφών χώρων φύλαξης ή εφαρμογής ραδιοϊσοτόπων πρέπει να ανήκουν υποχρεωτικά στην κατηγορία 0.

4. Ενεργητική πυροπροστασία.

4.1. Πυρανίχνευση.

4.1.1. Αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης με πυρανιχνευτές.

4.1.1.1. Το σύστημα θα λειτουργεί με κατάλληλους κατά περίπτωση πυρανιχνευτές και θα εγκαθίσταται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις σχετικές γενικές διατάξεις.

4.1.1.2. Γενικά ορίζεται ότι όπου εγκαθίσταται αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης οι πυρανιχνευτές θα είναι τύπου καπνού σε χώρους όπου με κανονικές συνθήκες λειτουργίας δεν αιωρούνται σωματίδια, που μπορούν να τους διεγείρουν (π.χ. χώροι παραμονής ασθενών, γραφεία). Αντίθετα σε χώρους όπου είναι πιθανή η παρουσία τέτοιων σωματιδίων οι πυρανιχνευτές θα είναι θερμικοί.

4.1.1.3. Αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης θα καλύπτει όλους τους επικίνδυνους χώρους, καθώς και τα πυροδιαμερίσματα που αναφέρονται στην παρ. 3.2.6 του παρόντος άρθρου, εφόσον δεν προστατεύονται από αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης. Στα ανωτέρω πυροδιαμερίσματα πυρανιχνευτές θα τοποθετούνται σε όλους τους χώρους τους.

4.1.1.4. Αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης πρέπει να καλύπτει και τους εξής χώρους:

- Θαλάμους διανυκτέρευσης και χώρους διημέρευσης σε μονάδες διαμονής μη αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων και σε ψυχιατρικές νοσηλευτικές μονάδες.
- Χώρους εργασιοθεραπείας.
- Βιβλιοθήκες.
- Χώρους αρχείων.
- Χώρους ηλεκτρονικών υπολογιστών.
- Χώρους φύλαξης ακτινογραφιών.

4.1.2. Αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης με αισθητήρια διαπίστωσης ροής σε μόνιμο πυροσβεστικό σύστημα με καταιονητήρες.

Το δίκτυο του μόνιμου πυροσβεστικού συστήματος με καταιονητήρες (εφόσον υφίσταται) θα πρέπει να είναι εξοπλισμένο με ένα ή περισσότερα αισθητήρια διαπίστωσης ροής (διακόπτες ροής) τοποθετημένα σε κατάλληλη θέση. Τα εν λόγω αισθητήρια θα πρέπει να ενεργοποιούνται όταν η ροή αντιστοιχεί σε παροχή ίση ή μεγαλύτερη από την παροχή νερού ενός αυτόματου καταιονητήρα.

4.2. Συναγερμός.

4.2.1.Χειροκίνητο ηλεκτρικό σύστημα συναγερμού (ηλεκτρικοί αγγελτήρες πυρκαγιάς).

Τοποθετείται σε όλα τα κτίρια αυτής της κατηγορίας ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή όχι αυτόματων συστημάτων ανίχνευσης πυρκαγιάς σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στις Γενικές Διατάξεις.

4.3. Κέντρο ελέγχου πυρκαγιάς.

Το κέντρο ελέγχου πυρκαγιάς (πίνακας αναγγελίας πυρκαγιάς) θα είναι εγκατεστημένο σε χώρο με παραμονή προσωπικού καθ' όλη τη διάρκεια του 24ωρου (π.χ. χώρος τηλεφωνικού κέντρου ή κατά προτίμηση, ιδιαίτερος χώρος στον οποίο θα είναι εγκατεστημένο και το κέντρο ελέγχου των εγκαταστάσεων).

Το κέντρο ανάλογα με το μέγεθος του συγκροτήματος θα πρέπει να εξασφαλίζει τις ακόλουθες λειτουργίες:

Οπτική και ακουστική ένδειξη σήματος συναγερμού προερχομένου από συσκευή ανίχνευσης (αυτόματη ή χειροκίνητη).

Μετάδοση σημάτων συναγερμού προς όλες τις συσκευές συναγερμού ή προς ορισμένες εξ αυτών επιλεκτικά (αυτόματα ή χειροκίνητα).

Ομαδική κλήση της ομάδας πυροπροστασίας μέσω συστήματος αναζήτησης προσωπικού (εφόσον υφίσταται).

Δυνατότητα αυτόματης ειδοποίησης της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

Δυνατότητα συνεργασίας με το κέντρο ελέγχου εγκαταστάσεων για τον χειρισμό αυτών, σύμφωνα με το σχέδιο επέμβασης.

Έλεγχο κατάστασης της εγκατάστασης (καλώδια, συσκευές κ.λπ.).

Περιστασιακούς ελέγχους σε συνδυασμό με το κέντρο ελέγχου εγκαταστάσεων για την ασφάλεια του κτιρίου σε περίπτωση πυρκαγιάς (π.χ. απελευθέρωση πόρτας από μηχανισμό συγκρατήσεως διακοπή παροχής, καυσίμου αερίου, έλεγχος εγκαταστάσεων αερισμού κ.λπ.).

4.4. Σήματα και συσκευές συναγερμού.

Τα σήματα συναγερμού θα είναι ηχητικά και οπτικά.

Αναφέρονται ενδεικτικά οι ακόλουθες συσκευές μετάδοσης ηχητικών σημάτων συναγερμού:

σειρήνες.

κουδούνια.

βομβητές.

μεγάφωνα.

ατομικές συσκευές κλήσης συστήματος αναζήτησης προσωπικού.

Οι συσκευές συναγερμού θα τοποθετούνται στις ακόλουθες θέσεις:

- κέντρο ελέγχου πυρκαγιάς.

- τηλεφωνικό κέντρο.

- τεχνική υπηρεσία.

- γραφείο υπεύθυνου πυρασφαλείας σε κάθε πυροδιαμέρισμα.

- στάσεις αδελφών

- χώρους διαμονής προσωπικού.

Στους χώρους όπου υπάρχουν ασθενείς ή άτομα με περιορισμένη κινητικότητα (π.χ. μονάδες νοσηλείας) η μεταφερόμενη πληροφορία για τον συναγερμό θα πρέπει να γνωστοποιείται μόνο στο προσωπικό (π.χ. βόμβος από βομβητή, οπτικό σήμα κ.λπ.).

4.5. Εφεδρική πηγή ενέργειας.

Το σύστημα ανίχνευσης - αναγγελίας πυρκαγιάς θα πρέπει να έχει ως εφεδρική πηγή ενέργειας συσσωρευτή ο οποίος θα πρέπει να εξασφαλίζει τη λειτουργία του συστήματος επί 30 τουλάχιστον ώρες εκτός εάν υπάρχει τεχνική υπηρεσία ικανή να αποκαταστήσει άμεσα τυχόν βλάβη τροφοδότησης οπότε επαρκεί διάρκεια εξασφάλισης της λειτουργίας του συστήματος επί 4 ώρες.

4.6. Αυτόματα συστήματα πυρόσβεσης.

Αυτόματα συστήματα πυρόσβεσης ολικής ή τοπικής εφαρμογής επιβάλλεται να εγκαθίστανται στους ακόλουθους χώρους:

- κεντρικές αποθήκες.
- συγκρότημα λεβητοστασίου.
- κεντρικό μαγειρείο.
- χώρους εφαρμογής χρωμάτων.
- χώρους κεντρικής συγκέντρωσης απορριμμάτων.
- αποτεφρωτήρια.
- συγκρότημα πλυντηρίων - κεντρικής λινόθηκης.
- χώρους μηχανολογικών εγκαταστάσεων υψηλού βαθμού κινδύνου.
- χώρους ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων υψηλού βαθμού κινδύνου.
- χώρους φύλαξης - αποθήκευσης ιατρικών αερίων.
- χώρους φύλαξης - αποθήκευσης ευφλέκτων υγρών.

Η κατασκευή και γενικά ότι αφορά τα αυτόματα συστήματα πυρόσβεσης θα είναι σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

Ειδικά σε κτίρια ατόμων με ειδικές ανάγκες ή χρονίως πασχόντων, οίκων ευγηρίας, βρεφοκομείων, βρεφικών και παιδικών σταθμών, οικοτροφείων για παιδιά μικρότερα των 6 ετών πρέπει να εγκαθίσταται αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης σε όλη την έκταση του κτιρίου.

4.7. Μόνιμο πυροσβεστικό σύστημα με λήψεις (μόνιμο υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο).

Πρέπει να εγκαθίσταται σε κτίρια της κατηγορίας του παρόντος άρθρου με περισσότερα από 100 κρεβάτια και σε κτίρια των οποίων η στάθμη του δαπέδου του υψηλότερου ορόφου τους βρίσκεται σε ύψος μεγαλύτερο από 12 μέτρα από τη στάθμη του δαπέδου του ορόφου εκκένωσης εφόσον δεν καλύπτονται στο σύνολό τους από αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης.

Στα υπόλοιπα κτίρια αρκεί να προβλέπονται εκτός των κτιρίων, στόμια υδροληψίας για την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

4.8. Φορητοί πυροσβεστήρες.

Σε κάθε κτίριο θα πρέπει να τοποθετούνται δύο τουλάχιστον φορητοί πυροσβεστήρες ανά όροφο. Πάντως το συνολικό πλήθος φορητών πυροσβεστήρων ανά όροφο θα καθορίζεται με κριτήριο κανένα σημείο του ορόφου να μην απέχει περισσότερο από 15 μ. από τον πλησιέστερο πυροσβεστήρα.

Το περιεχόμενο των πυροσβεστήρων θα είναι γενικά ξερή σκόνη σε ποσότητα 6 χιλιόγραμμα (Kg). Όπου απαιτείται θα χρησιμοποιούνται πυροσβεστήρες με άλλο περιεχόμενο.

4.9. Η ενεργητική πυροπροστασία σε χώρους συνάθροισης κοινού θα είναι σύμφωνος με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 του παρόντος Κανονισμού.

ΥΠ. ΑΡΘ. 39112 Φ701.2/12-10-98 ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ - ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΩΝ ΕΠΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Π.Δ. 71/88

12. Κτίρια υγείας και κοινωνικής πρόνοιας (άρθρο 12 Α).

12.1 Σύμφωνα με την παράγρ. 4.1.1.4 του άρθρου 12Α του κανονισμού, αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης εγκαθίσταται μεταξύ των άλλων και σε χώρους εργασιοθεραπείας. Η απαίτηση αυτή δεν ισχύει για χώρους κινησιοθεραπείας δεδομένου ότι δεν είναι ομοειδούς χαρακτήρα με τους παραπάνω χώρους (εργασιοθεραπείας).

12.2 Σχετικά με την πυροπροστασία σε συγκρότημα μικροβιολογικού - βιοχημικού - αιματολογικού - παθολογοανατομικού - ακτινολογικού και συναφών εργαστηρίων καθώς και σε τμήμα πυρηνικής Ιατρικής (ραδιοϊσοτόπων κ.λ.π.) που λειτουργούν σε υφιστάμενα κτίρια Νοσηλευτικών μονάδων ή κλινικές, επειδή δεν υπάρχει νομοθεσία που να προβλέπει τα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας για νοσηλευτικές εγκαταστάσεις για τις οποίες έχει εκδοθεί άδεια οικοδομής πριν από την έναρξη του Π.Δ. 71/88, αυτά θα προτείνονται ύστερα από αυτοψία, στο σύνολο των κτιριακών εγκαταστάσεων, συντάσσοντας έκθεση επιθεώρησης σύμφωνα με την 7600/1960 Εγκύκλιο Δ/γή Α.Π.Σ. Σ' αυτή θα συμπεριλαμβάνονται τα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας για τους χώρους των παραπάνω εργαστηρίων, για τους οποίους μεταξύ των άλλων μέτρων, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να αποτελούν ιδιαίτερο πυροδιαμέρισμα. Εφόσον υλοποιούνται τα προτεινόμενα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας στους χώρους των παραπάνω εργαστηρίων, θα χορηγείτε πιστοποιητικό πυροπροστασίας, για τους χώρους αυτούς, ανεξάρτητα από τις υπόλοιπες εγκαταστάσεις.